

Univerzitet u Novom Sadu
Tehnički fakultet „Mihajlo Pupin“
Zrenjanin

Stručna praksa

Biblioteka istorijskog arhiva grada Zrenjanina
KORISNIČKO I TEHNIČKO UPUTSTVO

Mentor:
Doc. dr Ljubica Kazi

Student, br. indeksa:
Siniša Mihajlović IT 51/13
Smer:
Informacione tehnologije

Zrenjanin, 2017.

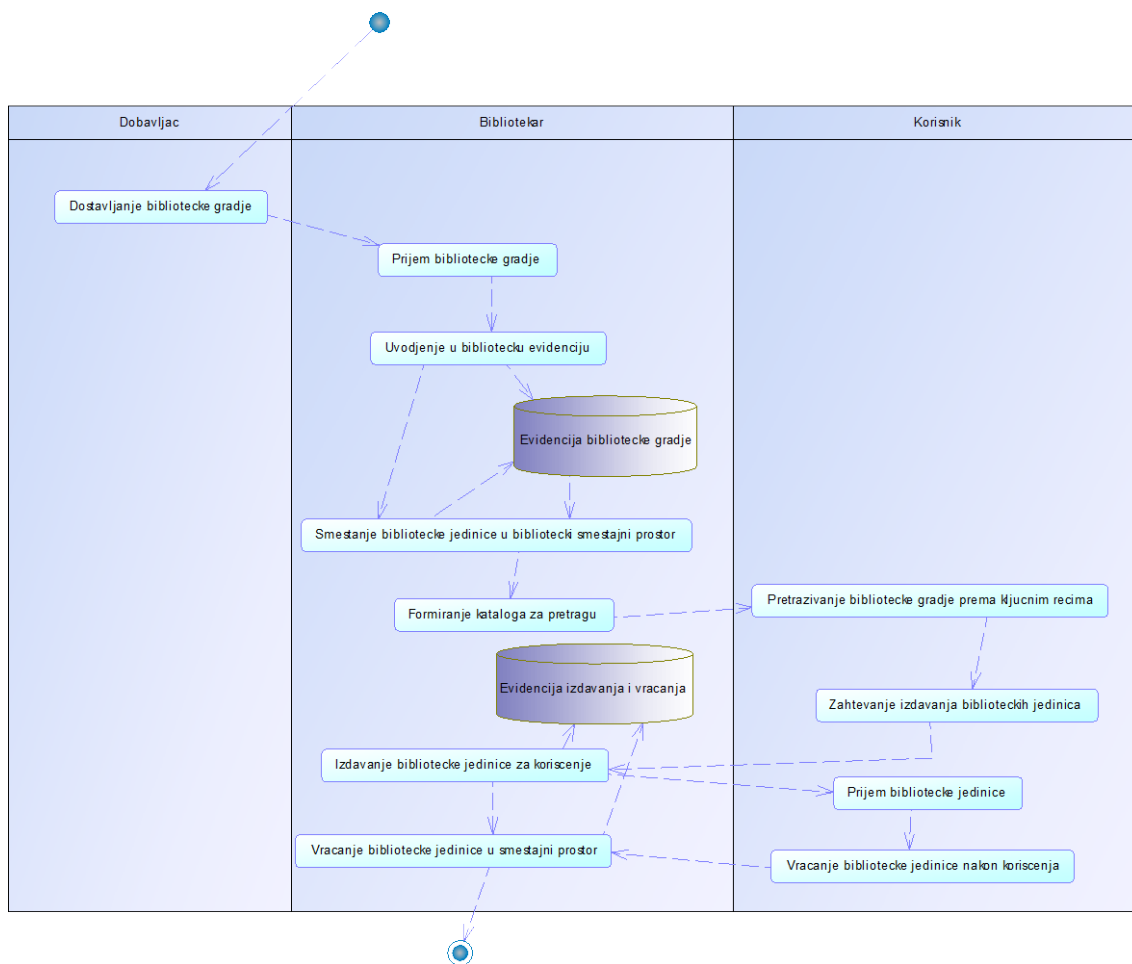
SADRŽAJ

KORISNIČKO UPUTSTVO	2
Tok poslovnog procesa	2
Softverske funkcije	3
Pokretanje programa	3
Prikaz ekrana sa kratkim opisom korišćenja	4
TEHNIČKO UPUTSTVO	14
Uputstvo za instalaciju	14
Izmena i dodavanje administratora	23
Uputstvo za prebacivanje podataka iz MS Word dokumenta u bazu podataka	24
Uputstvo za bekap podataka	27
KONTAKT PODACI AUTORA	28

KORISNIČKO UPUTSTVO

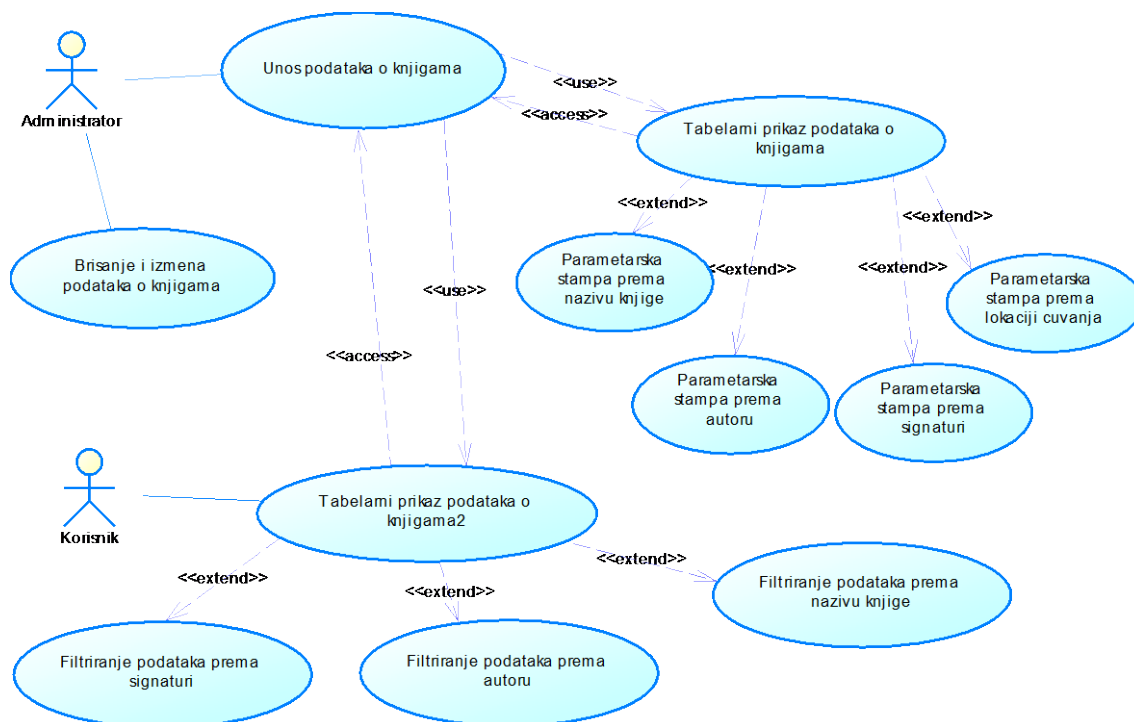
Tok poslovnog procesa

Model poslovnih procesa prikazuje aktivnosti u oblasti osnovnog funkcionisanja organizacije. U ovom primeru je dat model funkcionisanja biblioteke opšteg tipa.

Softverske funkcije

Naredni dijagram služi da bliže objasni svaku funkciju koju aplikacija može da izvrši. Ovim dijagramom su najbolje definisane interakcije između učesnika u radu sa aplikacijom.

Pokretanje programa

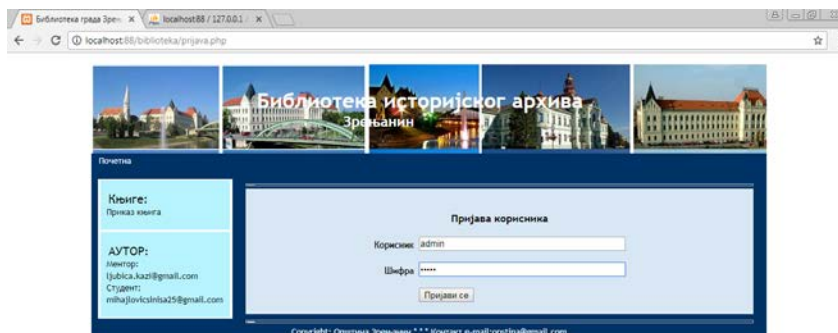
Izborom ikonice sa desktop-a pokreće se program u okviru podrazumevanog web browser-a (npr. Google Chrome).

Prikaz ekrana sa kratkim opisom korišćenja

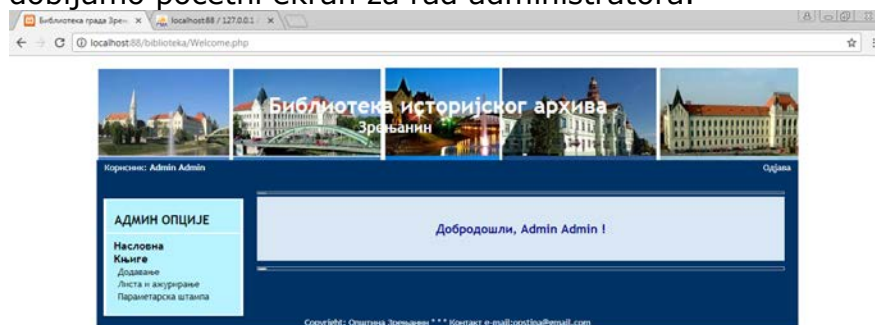
Početni ekran – spisak knjiga sa mogućnošću filtriranja

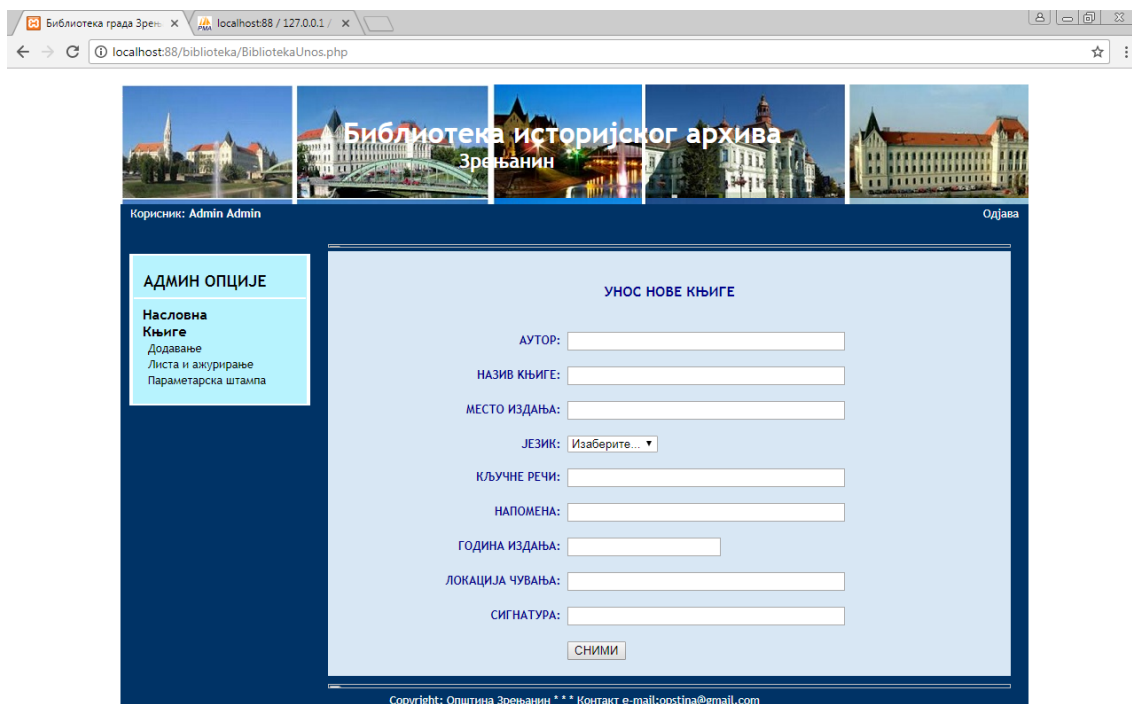
Ekran za prijavu korisnika - Nakon pokretanja opcije Prijava, dobija se ekran za prijavljivanje administratora. Administrator se prijavljuje sa korisničkim imenom i šifrom.

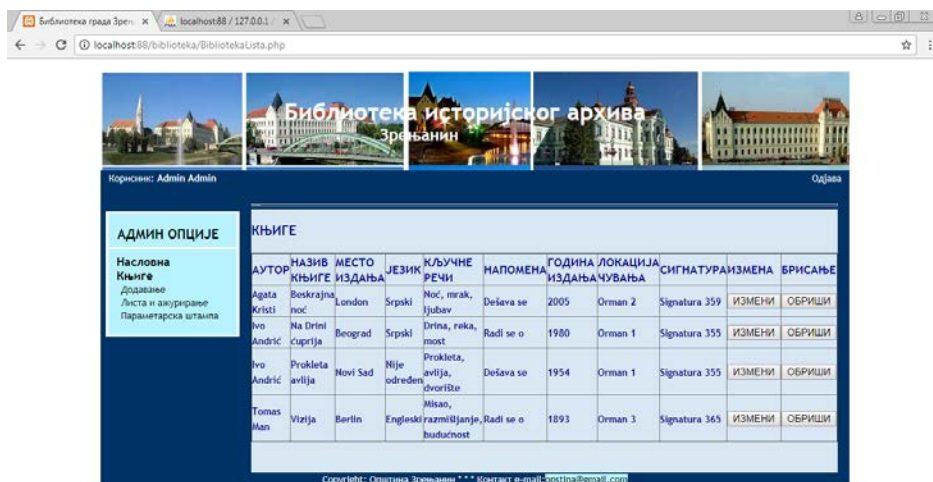
Početni ekran za rad administratora – Nakon prijave administratora, dobijamo početni ekran za rad administratora.

Ekran za dodavanje nove knjige – naziv dela i jezik su obavezna polja, ostalo može biti prazno, ali je preporučljivo da se sve unese. Kada je nepoznat podatak, preporučljivo je staviti crticu. Godina izdanja je numerički podatak, tako da se pišu samo cifre, a ako je nepoznat podatak, upisati cifru NULA tj. 0.

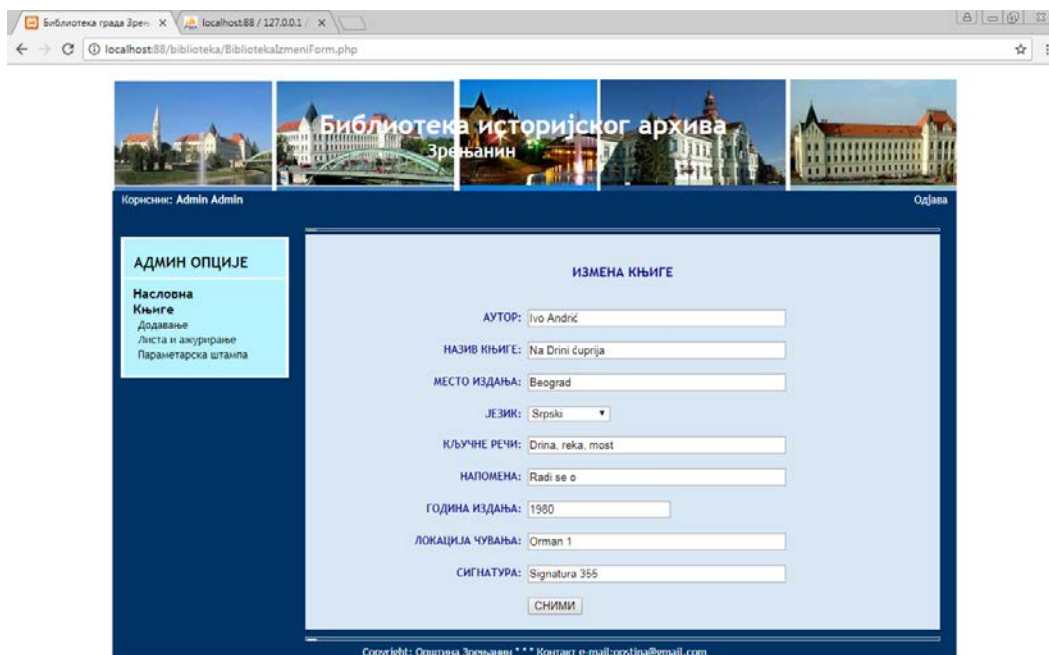
Ekran „Lista i ažuriranje“ – omogućava brisanje i pokretanje izmene.

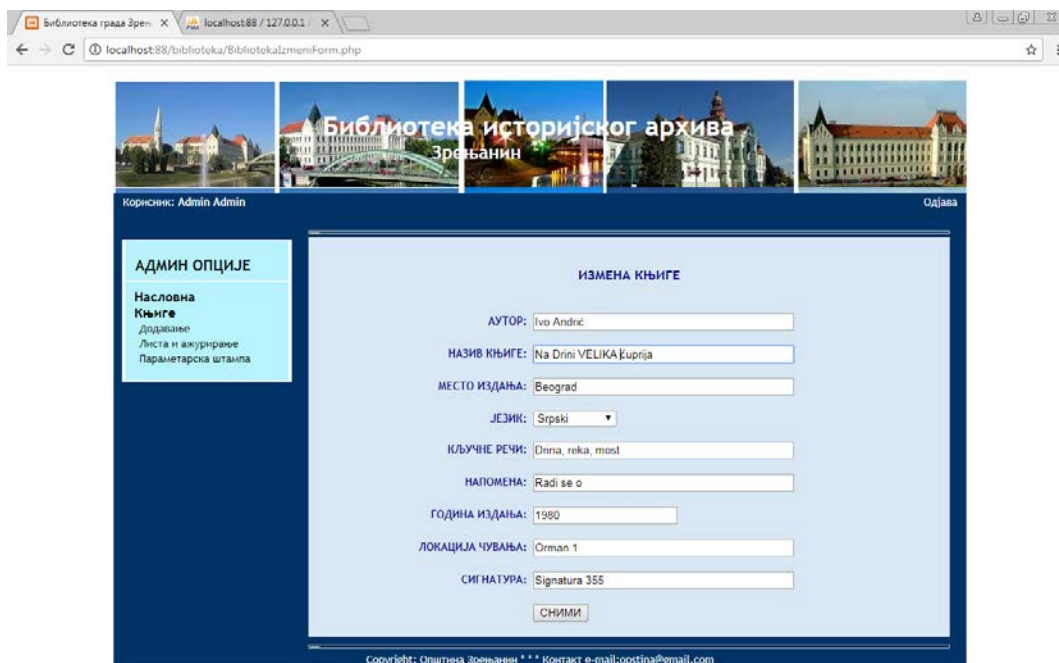
Ako kliknemo na dugme „OBRISI“ dobijamo opcije DA NE za brisanje, kao na sledećem ekranu. Ako korisnik izabere NE, vraća se taster OBRISI, a ako izabere taster DA, zapis se briše.

АУТОР	НАЗИВ КЊИГЕ	МЕСТО ИЗДАЊА	ЈЕЗИК	КЉУЧНЕ РЕЧИ	НАПОМЕНА	ГОДИНА ИЗДАЊА	ЛОКАЦИЈА ЧУВАЊА	СИГНАТУРА	ИЗМЕНА	БРИСАЊЕ
Agata Kristl	Beskrajna noć	London	Srpski	Noć, mrak, ljubav	Dešava se	2005	Orman 2	Signatura 359	ИЗМЕНИ	ОБРИШИ
Ivo Andrić	Na Drini cuprija	Beograd	Srpski	Drina, reka, most	Radi se o	1980	Orman 1	Signatura 355	ИЗМЕНИ	ОБРИШИ
Ivo Andrić	Prokleta avlija	Novi Sad	Nije određen	Prokleta, avlija, dvorište	Dešava se	1954	Orman 1	Signatura 355	ИЗМЕНИ	ОБРИШИ
Thomas Man	Vizija	Berlin	Engleski	razmišljanje, budućnost	Radi se o	1893	Orman 3	Signatura 365	ИЗМЕНИ	ОБРИШИ ДА НЕ

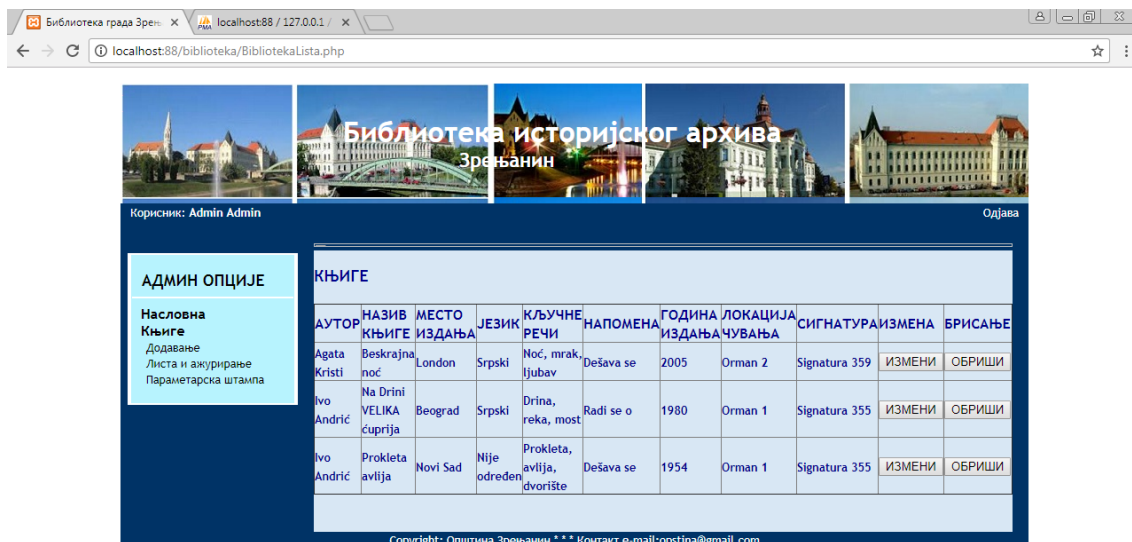
Ako korisnik izabere IZMENI, otvara se poseban ekran za rad sa starim podacima, koje je sada moguće prepraviti i snimiti izmenu.

Npr. ako smo uneli reč „VELIKA“ u okviru naziva dela:

Kada izaberemo dugme SNIMI, dobijamo opet tabelarni prikaz svih dela, sa snimljenom izmenom.

Корисник: Admin Admin Одјава

АДМИН ОПЦИЈЕ

Насловна
Књиге
Додавање
Листа и ажурирање
Параметарска штампа

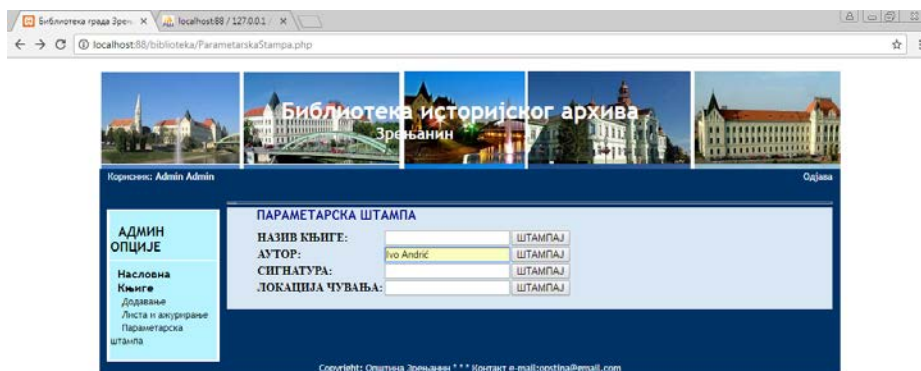
КЊИГЕ

АУТОР	НАЗИВ КЊИГЕ	МЕСТО ИЗДАЊА	ЈЕЗИК	КЉУЧНЕ РЕЧИ	НАПОМЕНА	ГОДИНА ИЗДАЊА	ЛОКАЦИЈА ЧУВАЊА	СИГНАТУРА	ИЗМЕНА	БРИСАЊЕ
Agata Kristi	Beskrajna noć	London	Srpski	Noć, mrak, ljubav	Dešava se	2005	Orman 2	Signatura 359	ИЗМЕНИ	ОБРИШИ
Ivo Andrić	Na Drini VELIKA cuprija	Beograd	Srpski	Drina, reka, most	Radi se o	1980	Orman 1	Signatura 355	ИЗМЕНИ	ОБРИШИ
Ivo Andrić	Prokleta avlija	Novi Sad	Nije određen	Prokleta, avlija, dvorište	Dešava se	1954	Orman 1	Signatura 355	ИЗМЕНИ	ОБРИШИ

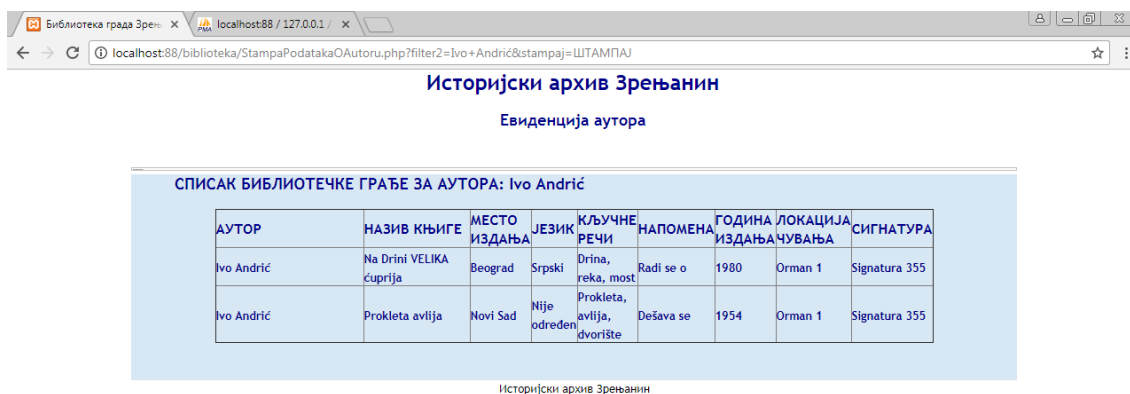
Copyright: Општина Зрењанин *** Контакт e-mail: opstina@gmail.com

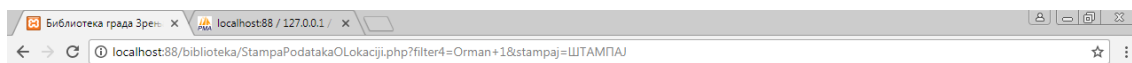
Ako izaberemo opciju „Parametarska štampa“ dobijamo ekran za izbor parametara koji određuju dalji prikaz filtriranih podataka u formi koja je pogodna za štampu. Važno je napomenuti da se mora uneti cela reč za filtriranje za svaki parametar, u identičnoj formi kako je data u tabelarnom prikazu. Npr. unesemo ime autora (Mora se uneti celo ime npr. „Ivo Andrić“):

Nakon izbora opcije „Štampaj“ dobijamo:

Ili ako se bira lokacija, dobija se:

Историјски архив Зрењанин

Евиденција локација чувања

СПИСАК БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ ЗА ЛОКАЦИЈУ ЧУВАЊА: Orman 1

ЛОКАЦИЈА ЧУВАЊА	АУТОР	НАЗИВ КЊИГЕ	МЕСТО ИЗДАЊА	ЈЕЗИК	КЉУЧНЕ РЕЧИ	НАПОМЕНА	ГОДИНА ИЗДАЊА	СИГНАТУРА
Orman 1	Ivo Andrić	Na Drini VELIKA ćuprija	Beograd	Srpski	Drina, reka, most	Radi se o	1980	Signatura 355
Orman 1	Ivo Andrić	Prokleta avlija	Novi Sad	Nije odreden	Prokleta, avlija, dvorište	Dešava se	1954	Signatura 355

Историјски архив Зрењанин

Sad je moguće izborom odgovarajuće opcije iz web browsera (npr. Google Chrome) odabrati opciju za štampu.

Историјски архив Зрењанин
Евиденција локација чувања

СПИСАК БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ ЗА ЛОКАЦИЈУ ЧУВАЊА: Orman 1

ЛОКАЦИЈА ЧУВАЊА	АУТОР	НАЗИВ КЊИГЕ	МЕСТО ИЗДАЊА	ЈЕЗИК	КЉУЧНЕ РЕЧИ	НАПОМЕНА	ГОДИНА ИЗДАЊА
Orman 1	Ivo Andrić	Na Drini VELIKA čuprija	Beograd	Srpski	Drina, reka, most	Radi se o	1980
Orman 1	Ivo Andrić	Prokleta avlija	Novi Sad	Nije odreden	Prokleta, avlija, dvoriste	Dešava se	1954

Историјски архив Зрењанин

Dobijamo:

The screenshot shows a web browser window displaying a printing interface for the 'Historijski arhiv Zreњанин' (Historical Archive of Zrenjanin). The browser address bar shows the URL: localhost:88/biblioteka/StampaPodatakaOLokaciji.php?filter4=Orman+1&stampaj=ШТАМПАЈ.

Штампај (Print) sidebar:

- Укупно: 1 лист папира (Total: 1 sheet of paper)
- Buttons: Штампај (Print), Откажи (Cancel)
- Одредиште (Destination): \\PROTOS\Canon LBP2... (Change button: Промени...)
- Странице (Pages): Све (All) selected, input field: нпр. 1-5, 8, 11-13
- Примерака (Copies): 1
- Распоред (Layout): Вертикално (Vertical)
- Више подешавања (More settings)
- Штампај помоћу системског дијалога... (Ctrl+Shift+P)

Main Content Area:

17.7.2017. Библиотека града Зрењанин

Историјски архив Зрењанин

Евиденција локација чувања

СПИСАК БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ ЗА ЛОКАЦИЈУ ЧУВАЊА: Orman 1

ЛОКАЦИЈА ЧУВАЊА	АУТОР	НАЗИВ КЊИГЕ	МЕСТО ИЗДАЊА	ЈЕЗИК	КЉУЧНЕ РЕЧИ	НАПОМЕНА	ГОДИНА ИЗДАЊА	СИГНАТУРА
Orman 1	Ivo Andrić	Na Drini VELIKA ČUPRIJA	Beograd	Srpski	Drina, reka, most	Radi se o	1980	Signatura 355
Orman 1	Ivo Andrić	Prokleta avlija	Novi Sad	Nije određen	Prokleta, avlija, dvorište	Dešava se	1954	Signatura 355

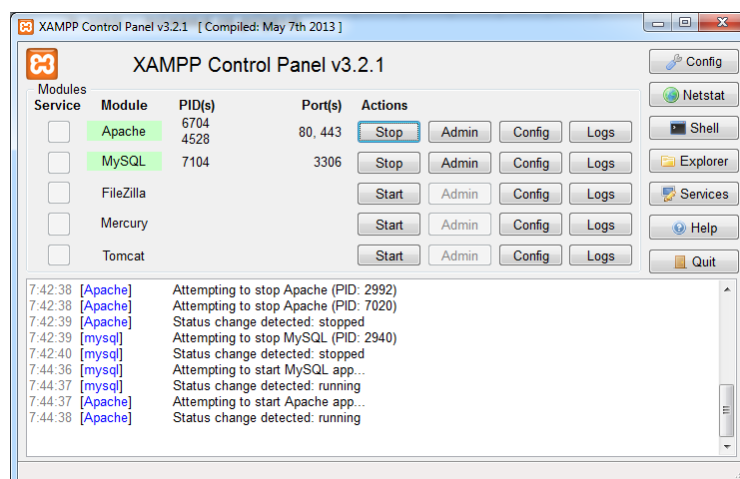
Историјски архив Зрењанин

Bottom status bar: SR 9:28 AM 7/17/2017

TEHNIČKO UPUTSTVO

Uputstvo za instalaciju

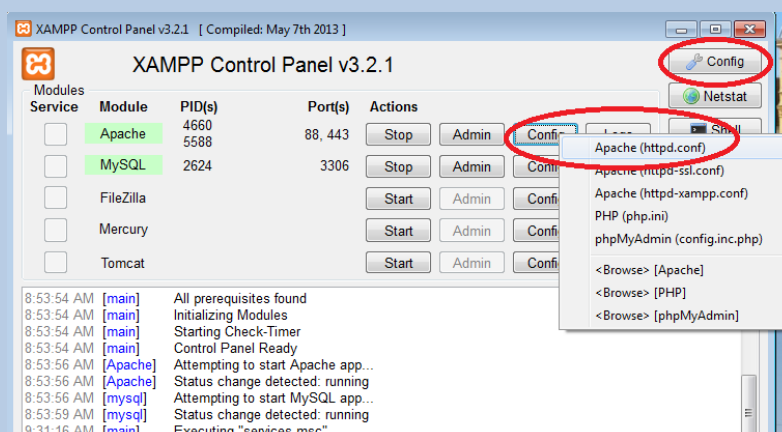
1. Instalirati XAMPP alat u odgovarajućoj verziji koja odgovara operativnom sistemu. Najbolje je da se instalira XAMPP na c:/XAMPP folder.
2. Prekopirati folder „biblioteka“ sa svim fajlovima u podfolder C:\xampp\htdocs
3. Pokrenuti servise XAMPP control panel i startovati servise Apache i MySQL putem tastera START.

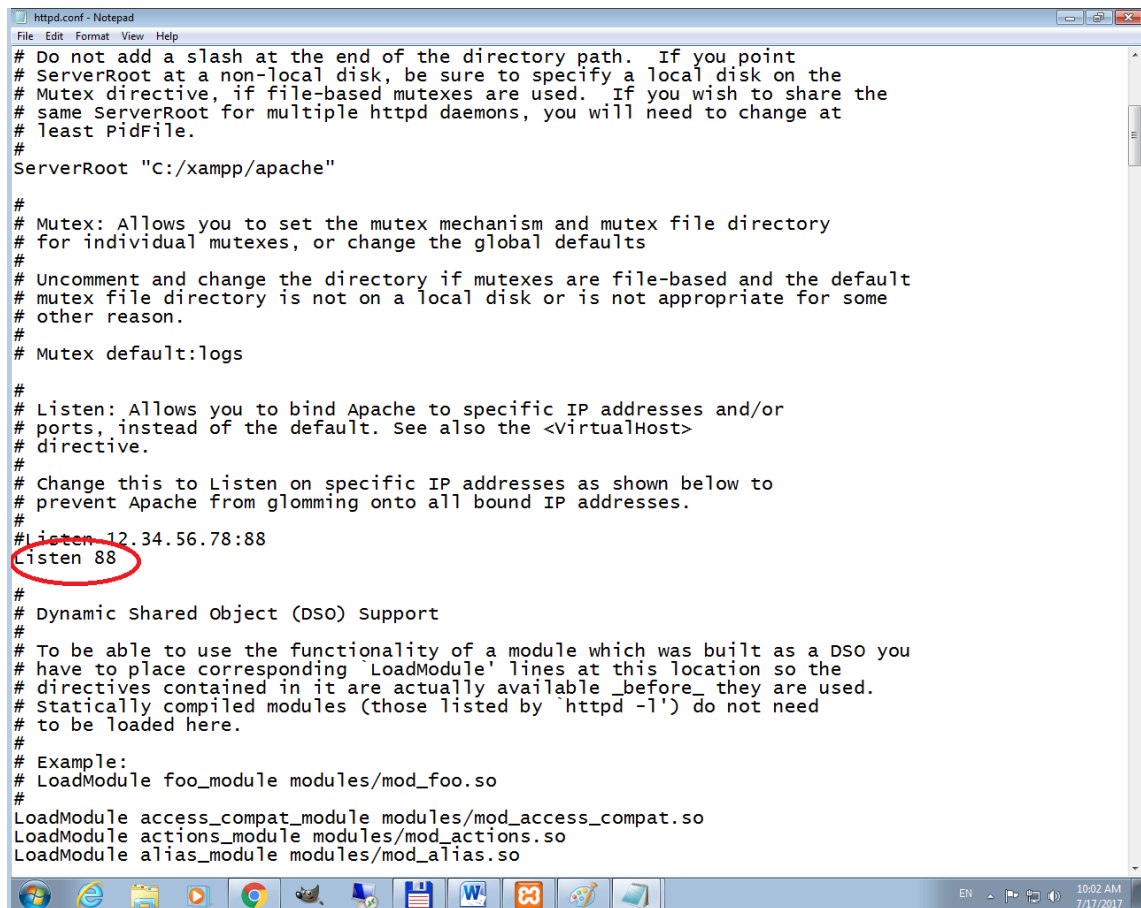
Napomene: Inicijalne vrednosti za port 80 za Apache i port 3306 se mogu promeniti, ukoliko ima konflikt sa drugim aplikacijama koje su instalirane na istom računaru. Portovi za Apache: 80, 88, 96, za MYSQL 3306, 3307, 3308, 3309. U nastavku je dat opis kako se mogu portovi promeniti.

Podešavanje za Apache - dva koraka

1. Korak - config taster u redu za Apache, prva stavka, otvaramo httpd.conf fajl.

Kada se otvori fajl, menjamo port u Listen.

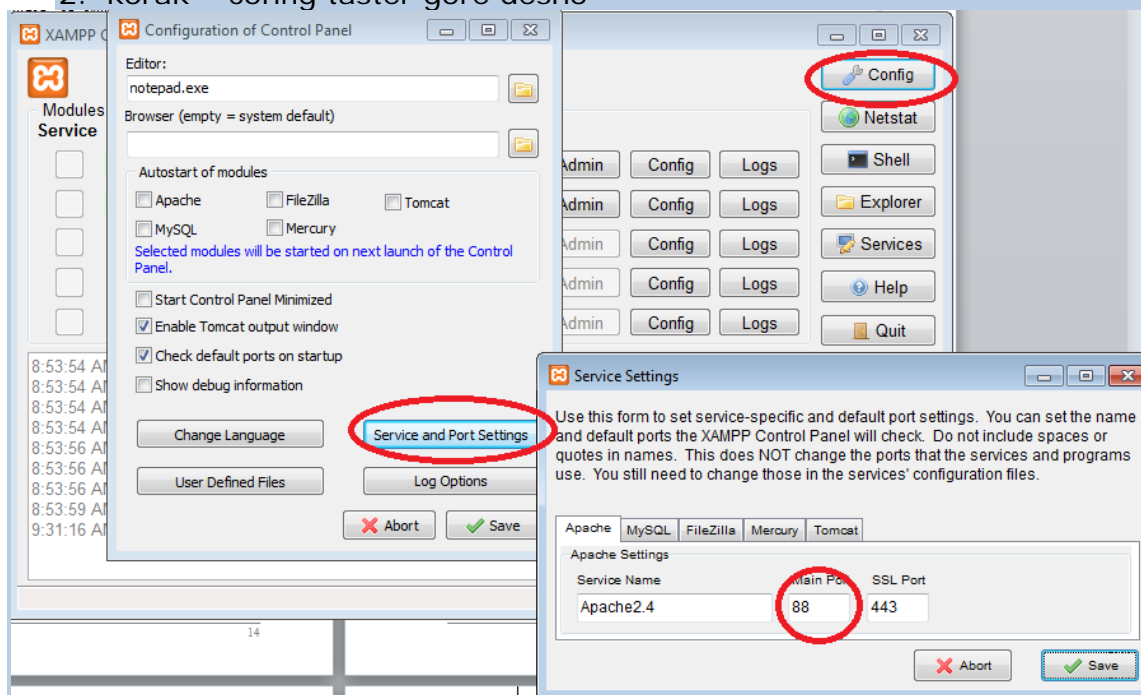
```
httpd.conf - Notepad
File Edit Format View Help
# Do not add a slash at the end of the directory path. If you point
# ServerRoot at a non-local disk, be sure to specify a local disk on the
# Mutex directive, if file-based mutexes are used. If you wish to share the
# same ServerRoot for multiple httpd daemons, you will need to change at
# least PidFile.
#
ServerRoot "C:/xampp/apache"

#
# Mutex: Allows you to set the mutex mechanism and mutex file directory
# for individual mutexes, or change the global defaults
#
# Uncomment and change the directory if mutexes are file-based and the default
# mutex file directory is not on a local disk or is not appropriate for some
# other reason.
#
# Mutex default:logs

#
# Listen: Allows you to bind Apache to specific IP addresses and/or
# ports, instead of the default. See also the <VirtualHost>
# directive.
#
# Change this to Listen on specific IP addresses as shown below to
# prevent Apache from glomming onto all bound IP addresses.
#
# Listen 12.34.56.78:88
Listen 88

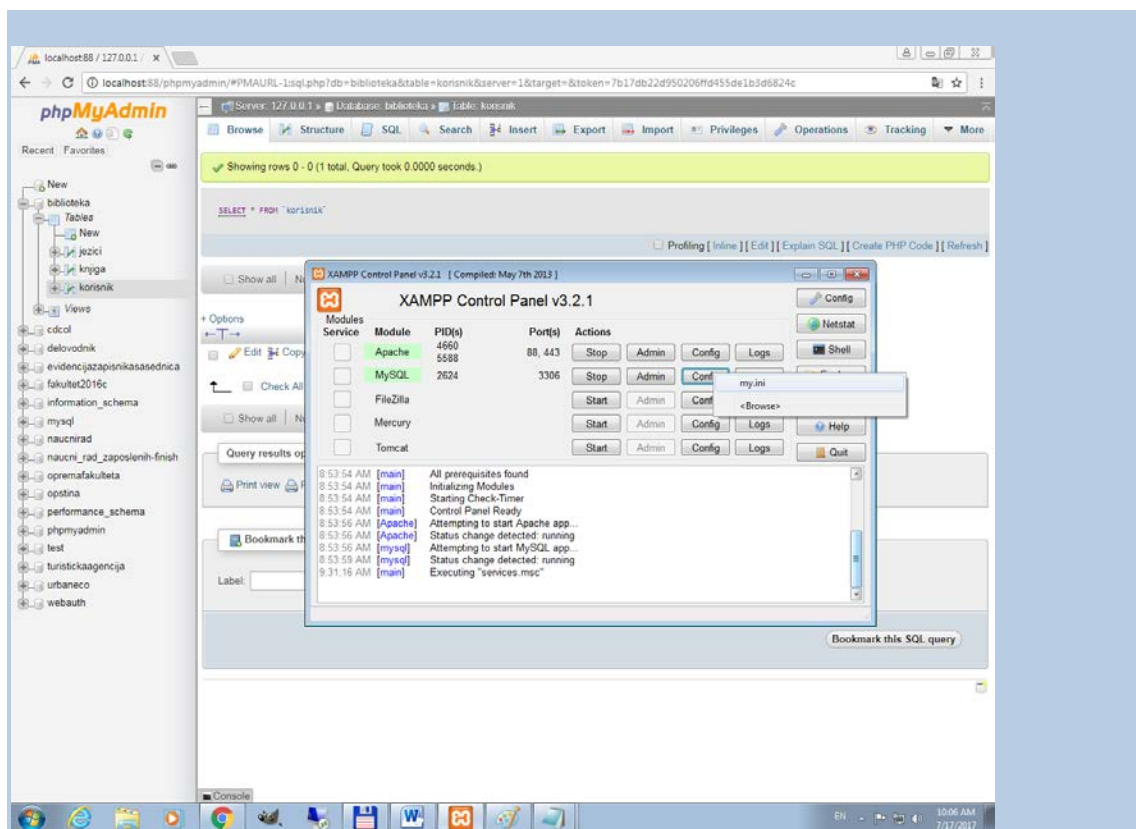
#
# Dynamic Shared Object (DSO) support
#
# To be able to use the functionality of a module which was built as a DSO you
# have to place corresponding 'LoadModule' lines at this location so the
# directives contained in it are actually available _before_ they are used.
# Statically compiled modules (those listed by 'httpd -l') do not need
# to be loaded here.
#
# Example:
# LoadModule foo_module modules/mod_foo.so
#
LoadModule access_compat_module modules/mod_access_compat.so
LoadModule actions_module modules/mod_actions.so
LoadModule alias_module modules/mod_alias.so
```

2. korak – config taster gore desno

Podešavanje za MYSQL – dva koraka

1. Taster config u redu za MYSQL, otvaramo my.ini fajl.


```

my - Notepad
File Edit Format View Help
# Example MySQL config file for small systems.
#
# This is for a system with little memory (<= 64M) where MySQL is only use
# from time to time and it's important that the mysqld daemon
# doesn't use much resources.
#
# You can copy this file to
# C:/xampp/mysql/bin/my.cnf to set global options,
# mysql-data-dir/my.cnf to set server-specific options (in this
# installation this directory is C:/xampp/mysql/data) or
# ~/.my.cnf to set user-specific options.
#
# In this file, you can use all long options that a program supports.
# If you want to know which options a program supports, run the program
# with the "--help" option.

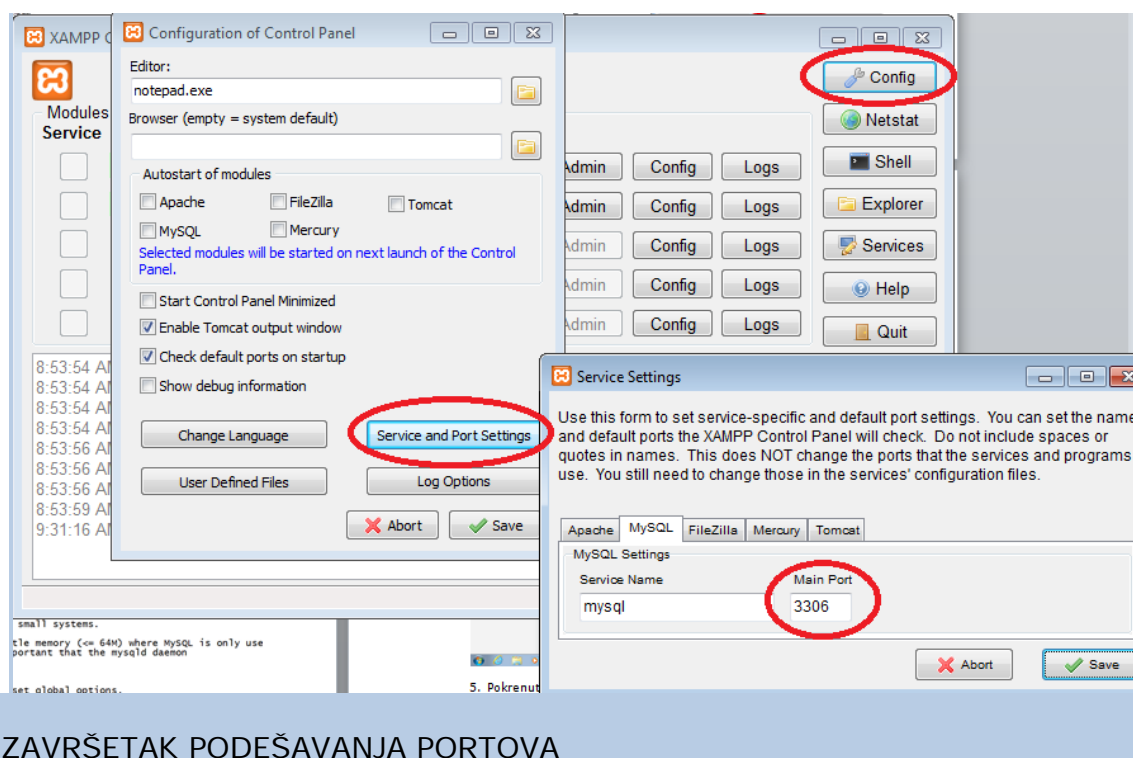
# The following options will be passed to all MySQL clients
[client]
# password = your password
port = 3306
socket = "C:/xampp/mysql/mysql.sock"

# Here follows entries for some specific programs

# The MySQL server
[mysqld]
port = 3306
socket = "C:/xampp/mysql/mysql.sock"
basedir = "C:/xampp/mysql"
tmpdir = "C:/xampp/tmp"
datadir = "C:/xampp/mysql/data"
pid_file = "mysql.pid"
# enable named pipe

```

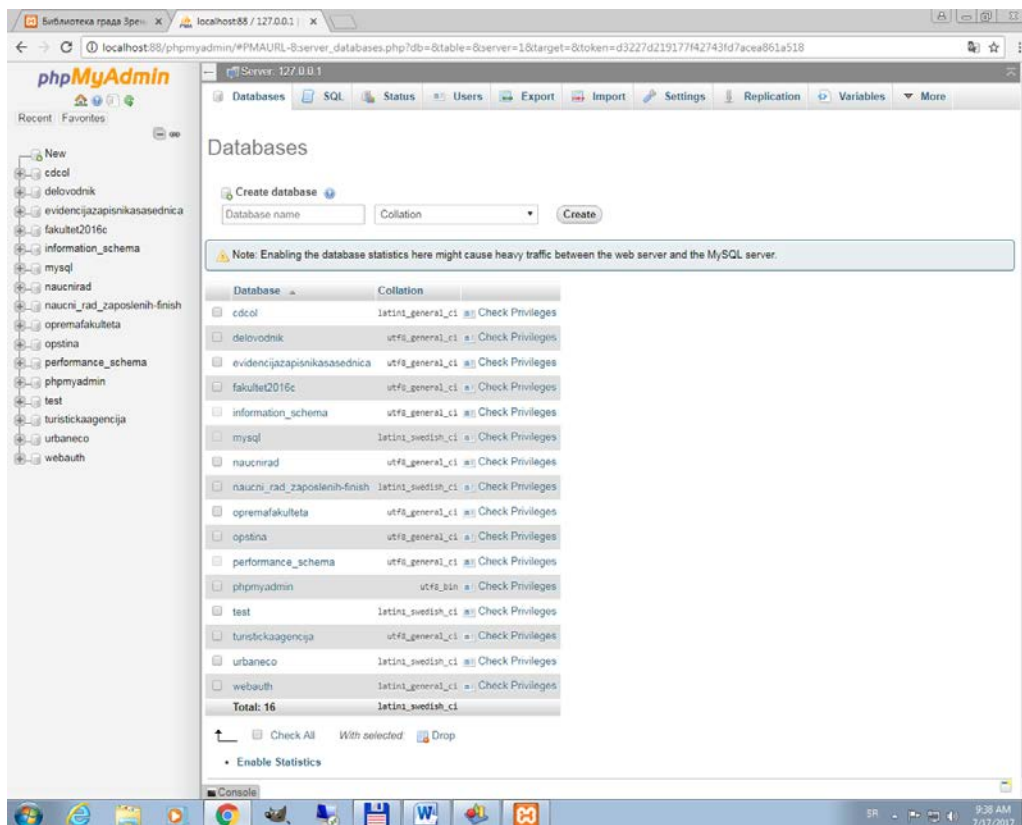
2. Korak - podešavanje na tasteru Config – gore desno:

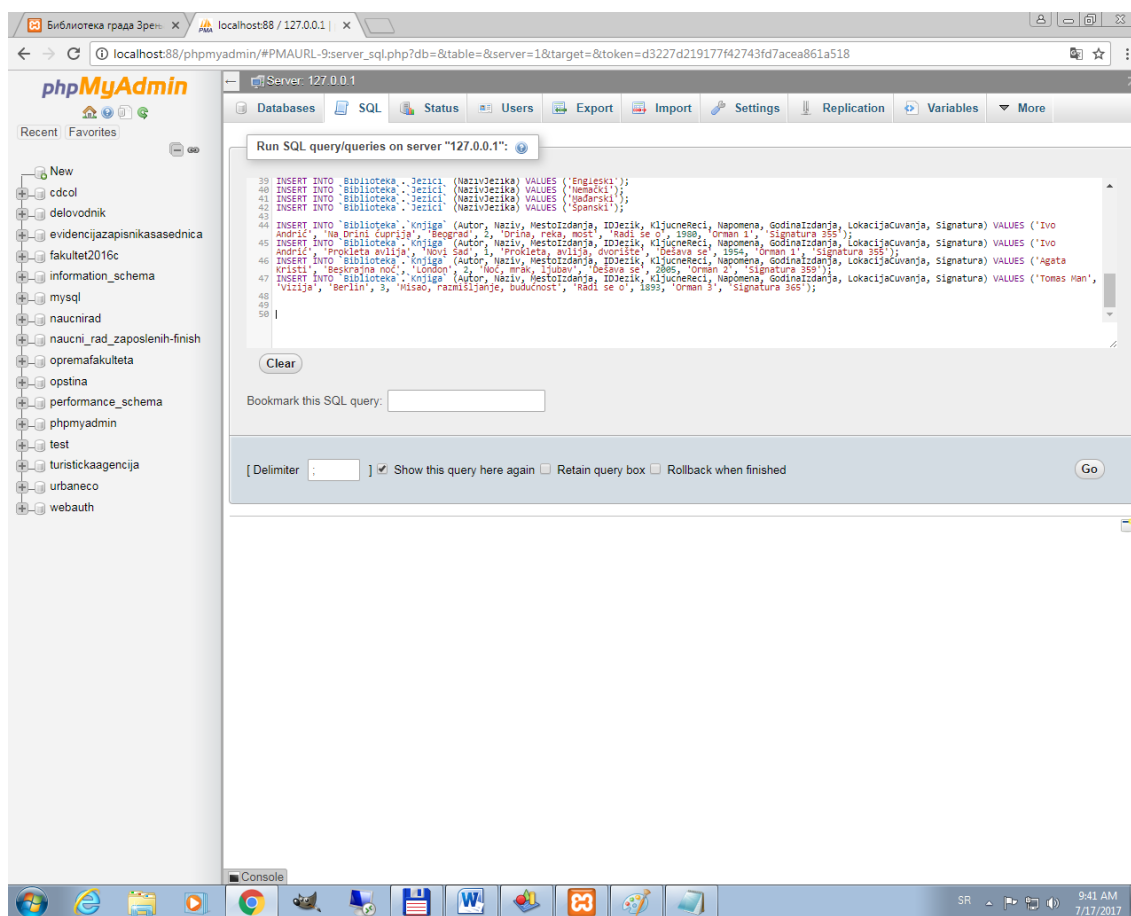
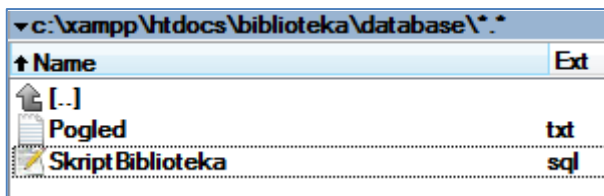
ZAVRŠETAK PODEŠAVANJA PORTOVA

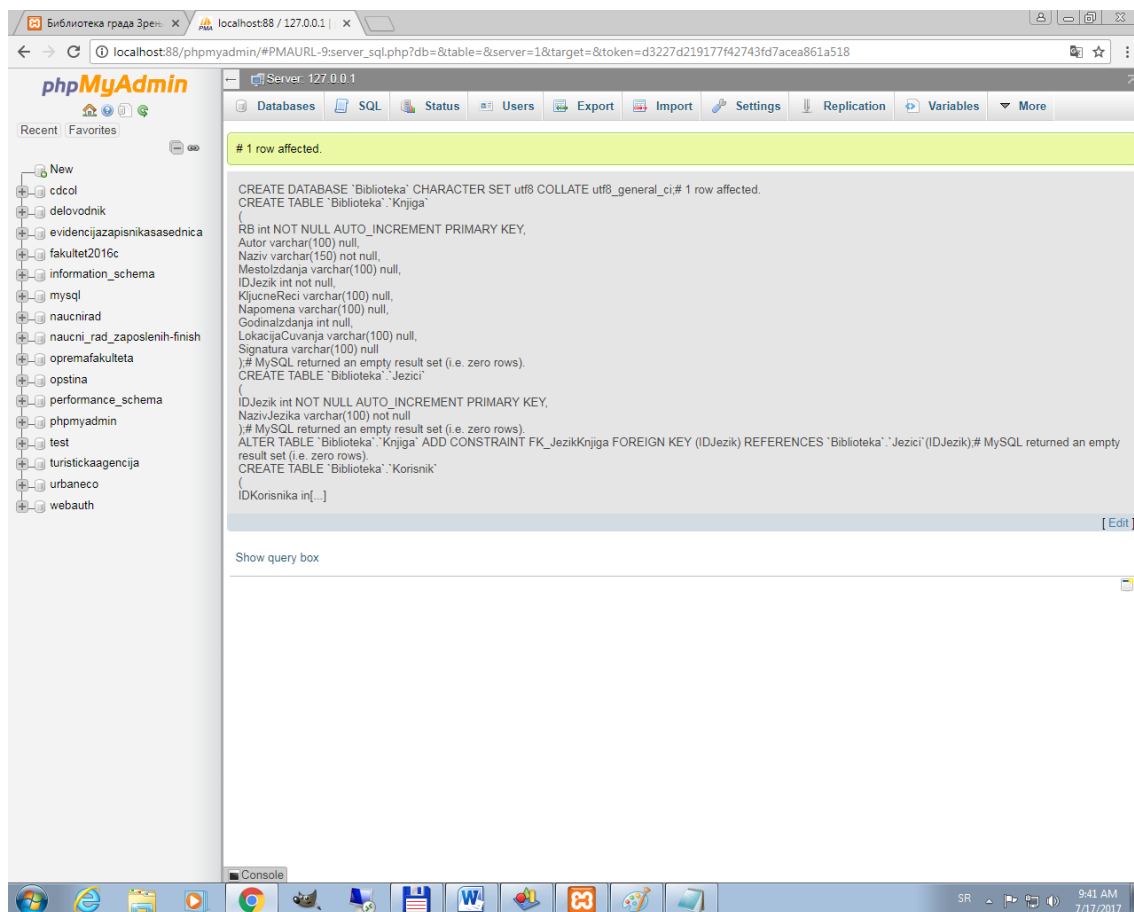
NASTAVAK REDOVNOG POSTUPKA INSTALACIJE

4. Pokrenuti alat za rad sa bazom podataka MYSQL pokretanjem tastera ADMIN (zove se „PHP My Admin“).

5. Pokrenuti karticu SQL i pokrenuti da se izvrše dva SQL skripta (iz podfoldera database koji je u folderu biblioteka) kojima se kreira baza podataka i puni inicijalnim probnim podacima – skript biblioteka i pogled. Oba se mogu prvo otvoriti u Notepad alatu, pa prekopirati (copy – paste) sadržaj u SQL karticu alata PHP MY Admin.

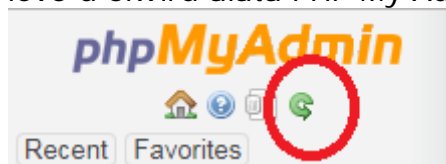

Pogled:

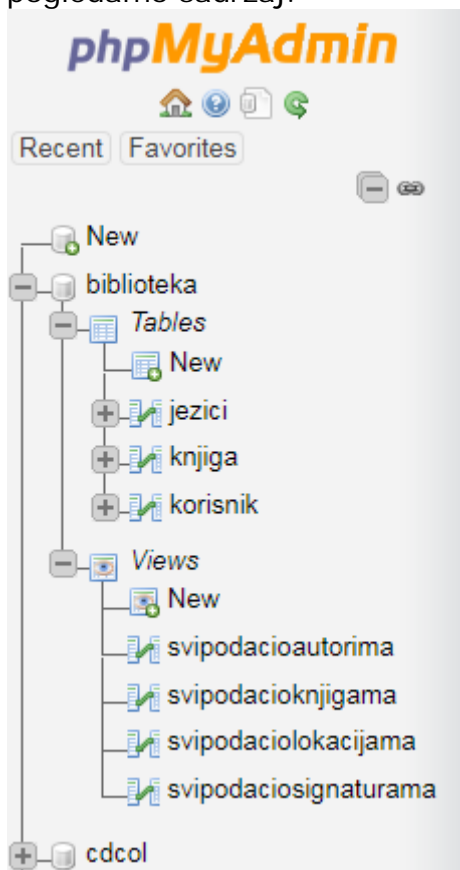
The screenshot shows the phpMyAdmin interface for a server at localhost:88. The main window displays a SQL query execution window titled "Run SQL query(queries) on server '127.0.0.1'". The query consists of seven CREATE VIEW statements for the 'BIBLIOTEKA' database, each selecting data from 'KNJIGA' and joining it with various tables like 'RB', 'AUTOR', 'NAZIV AS NAZIVKNJIGE', 'MESTOIZDANJA', 'KLJUCNERECI', 'NAPOMENA', 'GODINAIZDANJA', 'LOKACIJACUVANJA', 'SIGNATURA', and 'NAZIVJEZIKA'. The interface includes a "Clear" button, a "Bookmark this SQL query:" field, and a "Go" button. The left sidebar shows a tree view of databases, and the bottom status bar indicates the time as 9:41 AM on 7/17/2017.

The screenshot shows the phpMyAdmin interface after the SQL query execution. A yellow message box at the top states "# MySQL returned an empty result set (i.e. zero rows)". Below this, the SQL query is displayed in a grey box. The interface includes an "Edit" button and a "Show query box" option. The left sidebar and bottom status bar are consistent with the previous screenshot, showing the time as 9:42 AM on 7/17/2017.

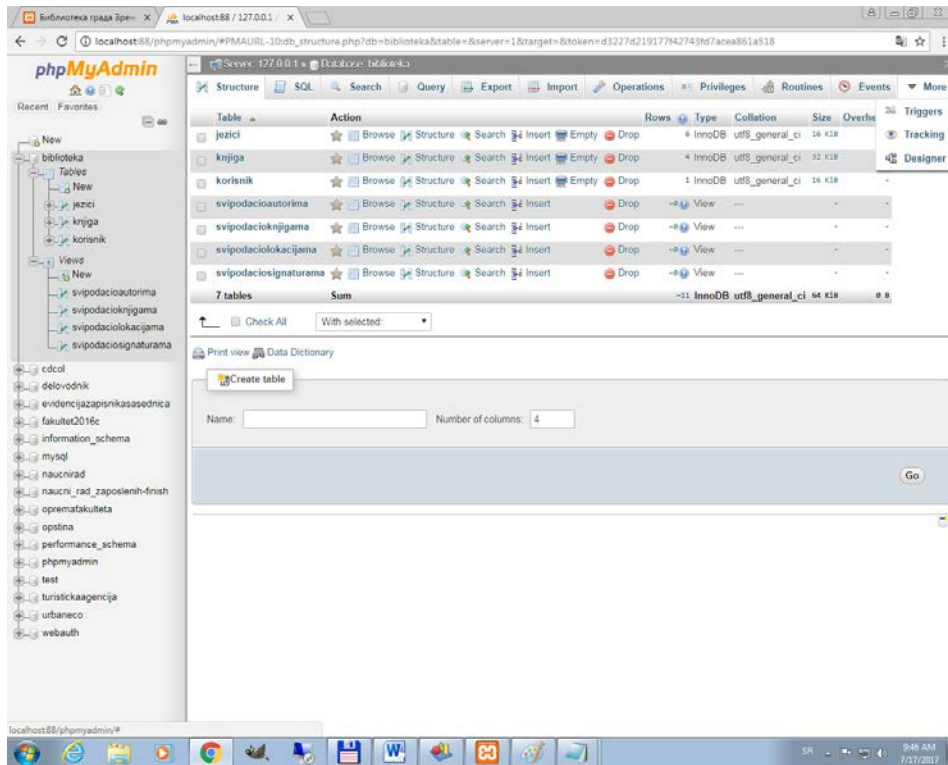
6. Kada je baza podataka kreirana, treba da osvežimo listu baza podataka na zelenoj strelici gore levo u okviru alata PHP My Admin.

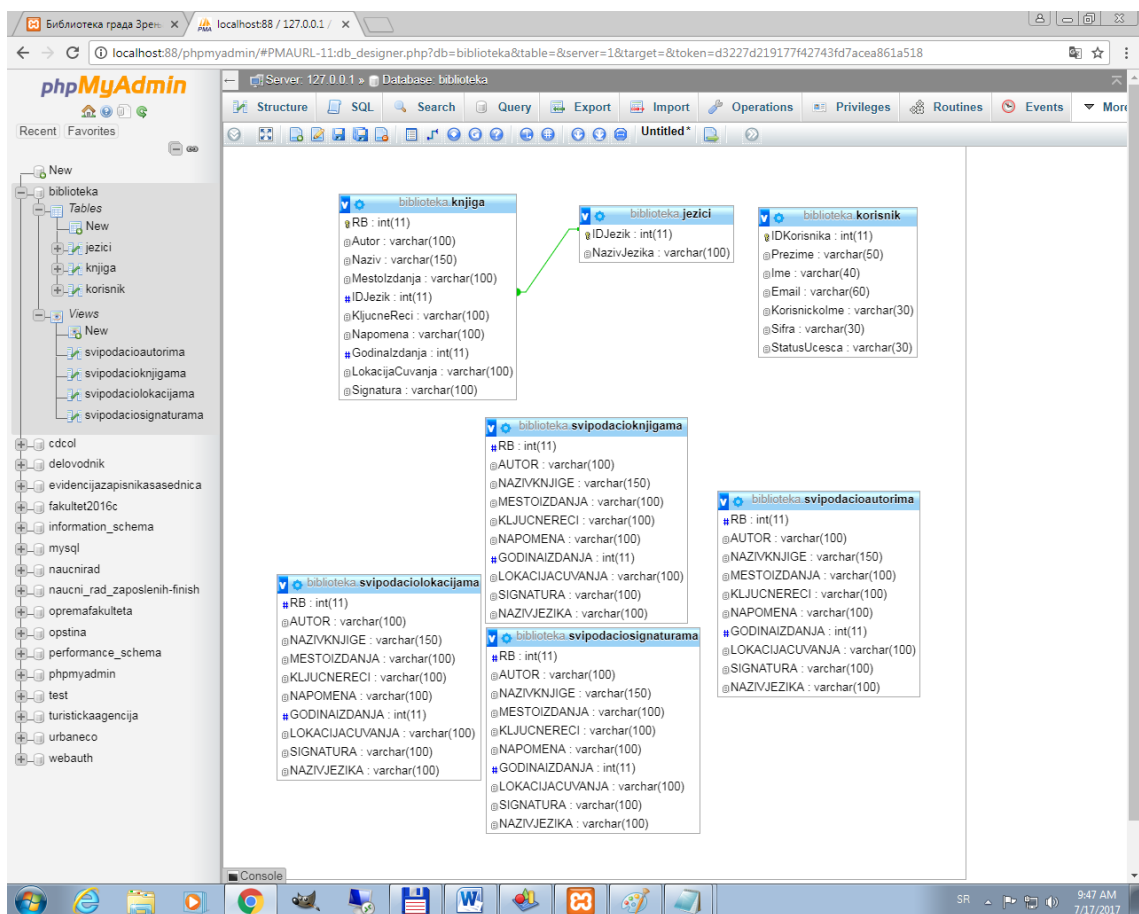
Dobijamo bazu podataka „biblioteka“ na spisku, pa možemo otvoriti da pogledamo sadržaj:

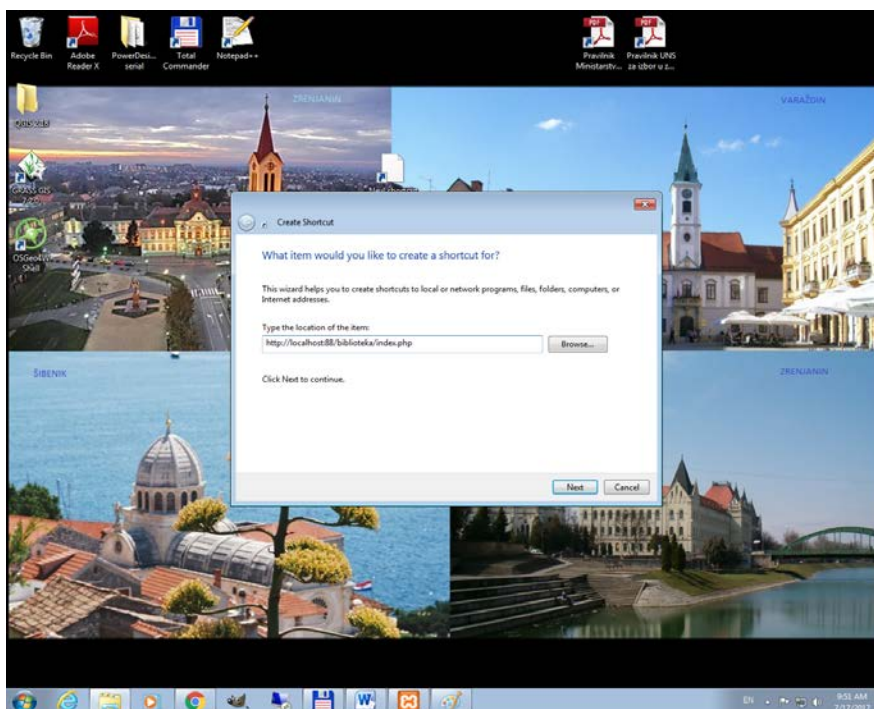
Klikom na naziv „biblioteka“ dobijamo spisak svih tabela, a izborom opcije More i Designer:

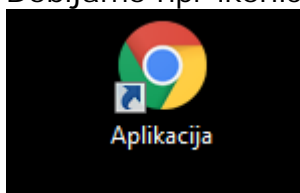
Dobijamo grafički prikaz kreirane baze podataka, sa tabelama i pogledima:

7. Kreiranje ikonice na desktop-u za pokretanje aplikacije, gde se postavlja URL putanja aplikacije. U zavisnosti od Apache porta, localhost je na 88 ili na drugom portu, pa se o tome vodi računa.

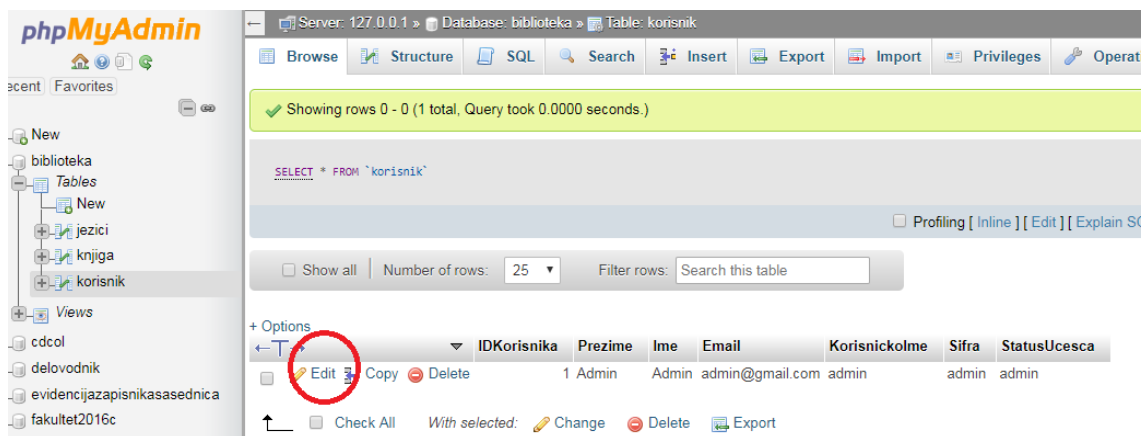
Dobijamo npr ikonicu:

Nakon pokretanja se otvara podrazumevani web browser i startuje se aplikacija.

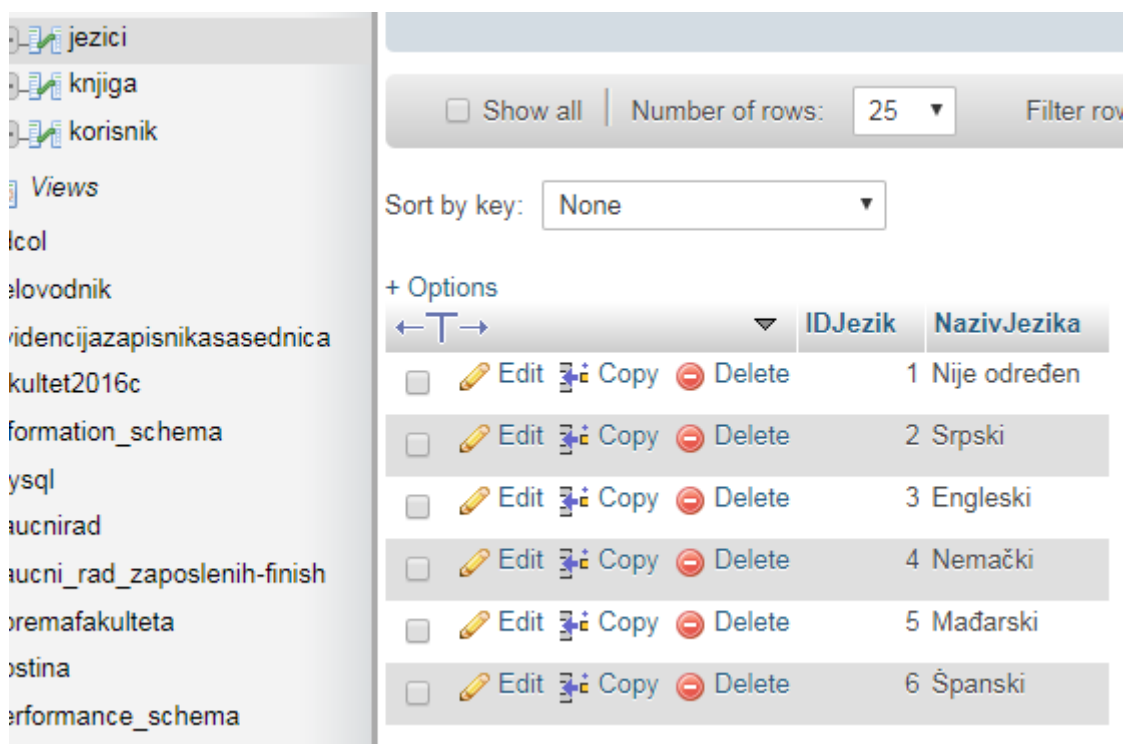
Izmena ili dodavanje administratora

1. Dok je startovan XAMPP control panel i odgovarajući servisi Apache i MYSQL, možemo uvek u web browseru uneti:
<http://localhost:88/phpmyadmin/>
2. Pokrećemo opciju „Korisnik“ – dobijamo spisak korisnika, pa se može izabrati opcija Edit i menjati podatke za prijavu korisnika.

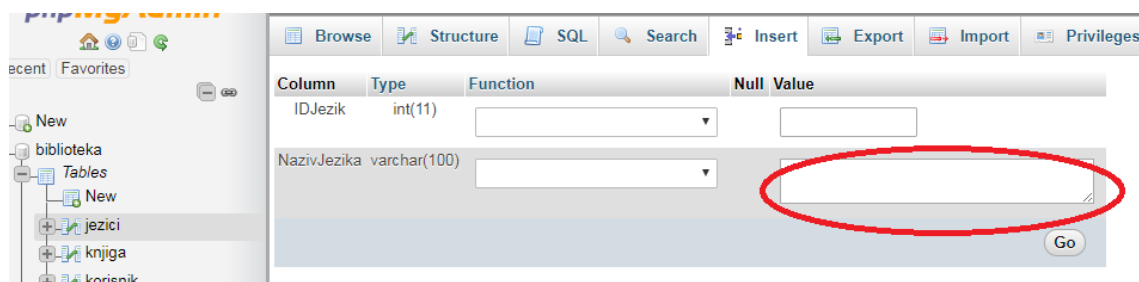

Uputstvo za prebacivanje podataka iz MS Word dokumenta u bazu podataka

1. Urediti šifarnik jezika u bazi podataka.

Koristeći opciju Insert moguće je dodati jezike. Unosi se samo naziv jezika.

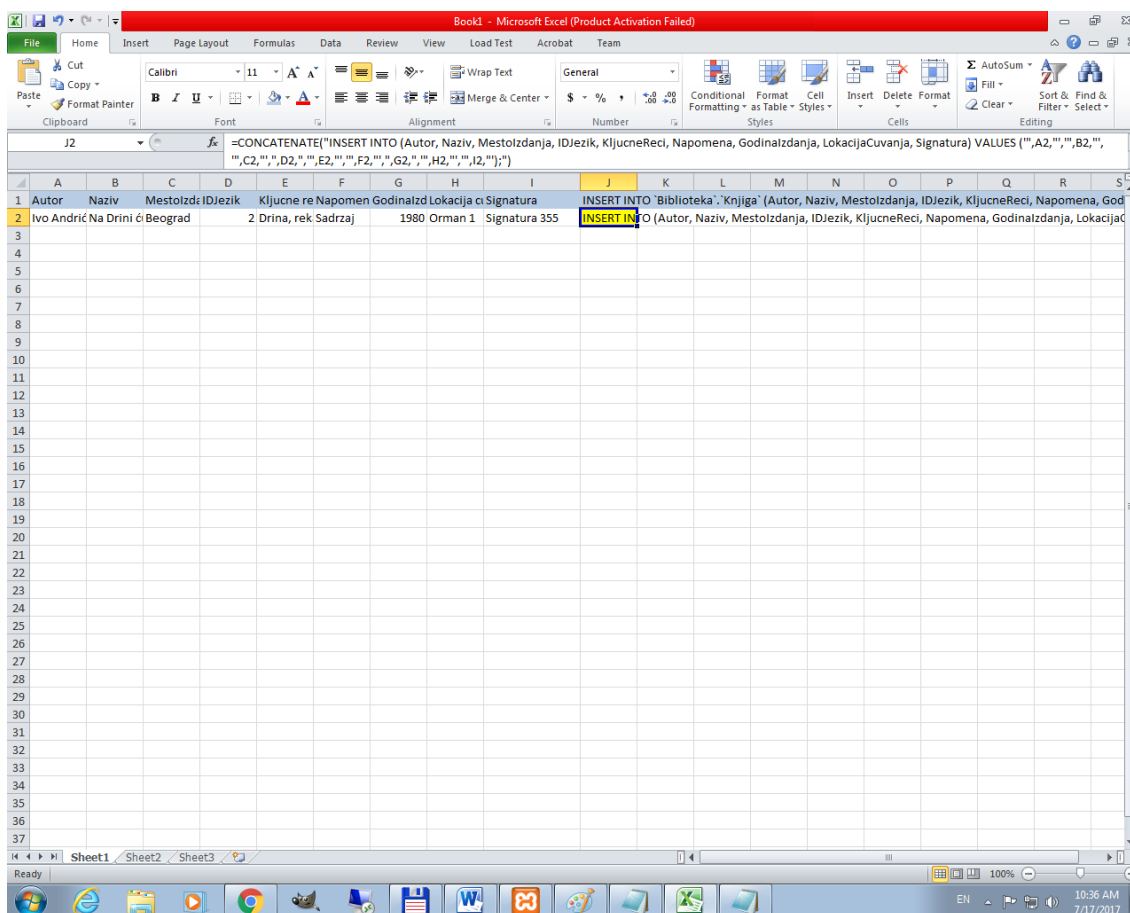

U skladu sa šifarnikom jezika voditi računa prilikom uređivanja podataka za bekap – koristiti odgovarajuću šifru jezika.

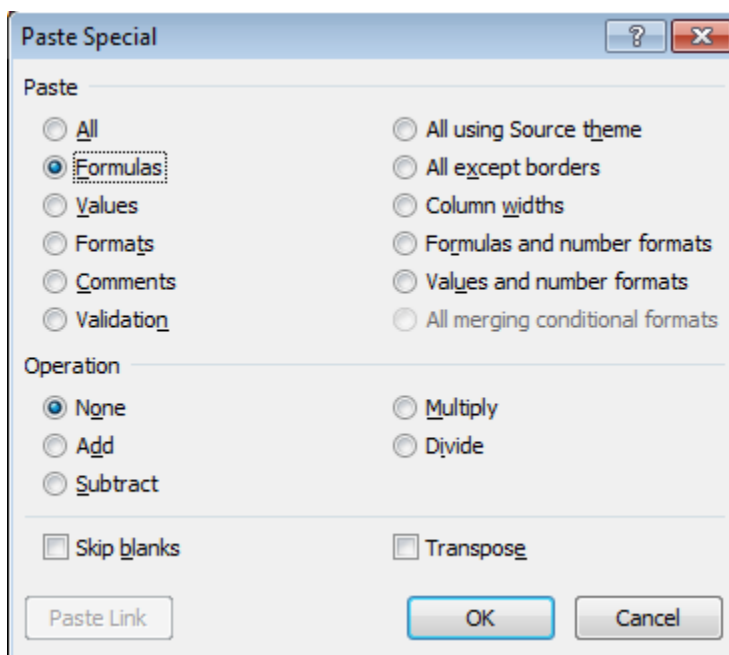
2. Potrebno je iz Word dokumentacije sa strukturom:

Raspored knjižnog fonda ORMAR 5b			Signatura: 930.25	
Redni broj	Autor	Naslov	Godina i mesto	
145	Siniša Mihajlović	Moja biografija	Naziv	Izdavača,
			Mesto	Izdavača,
			2017.	

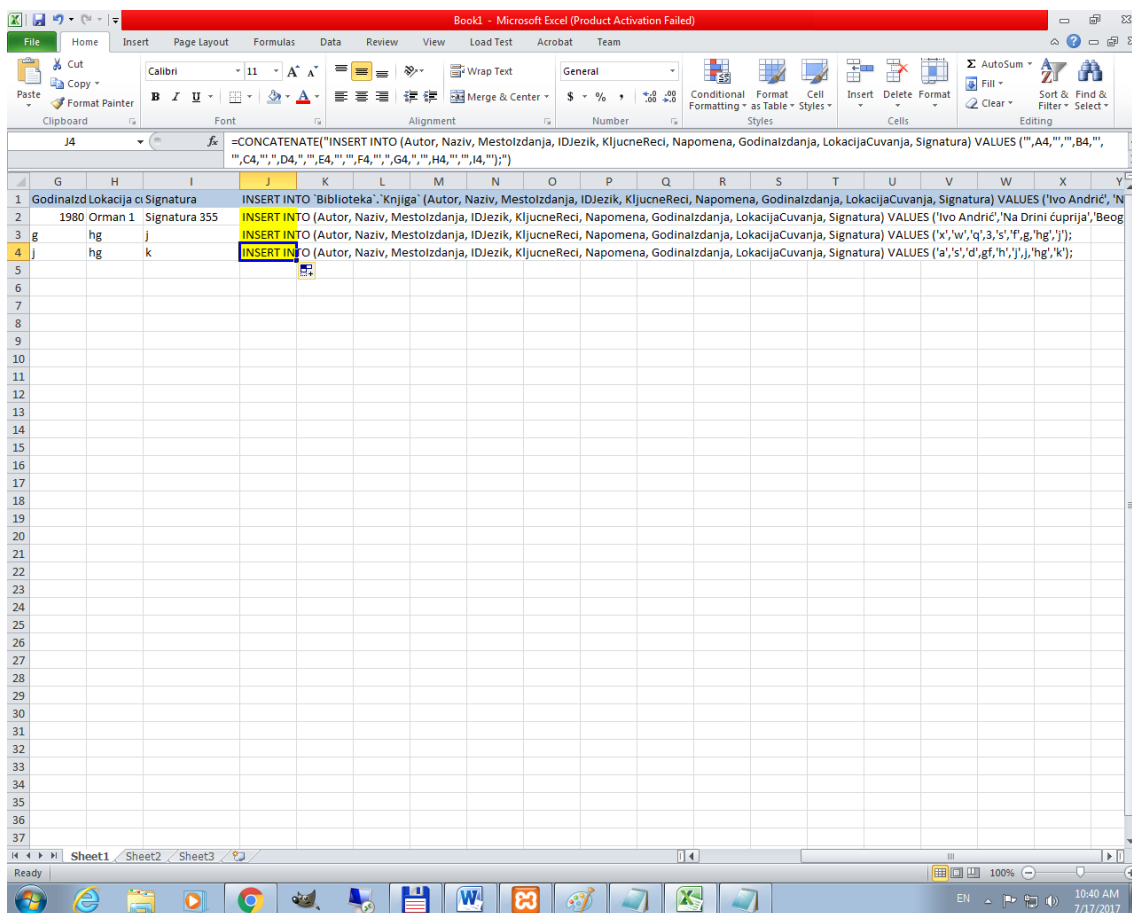
3. Prebaciti podatke u MS Excel fajl. Urediti kolone kako je dato u primeru i uneti šifru jezika.

U žuto obeleženoj ćeliji se nalazi formula kojom se kreira Insert into naredba. Kada se prebace podaci i uredi u skladu sa ovim primerom, kopirati žutu ćeliju u odgovarajuću kolonu Copy – Paste special (formulas).

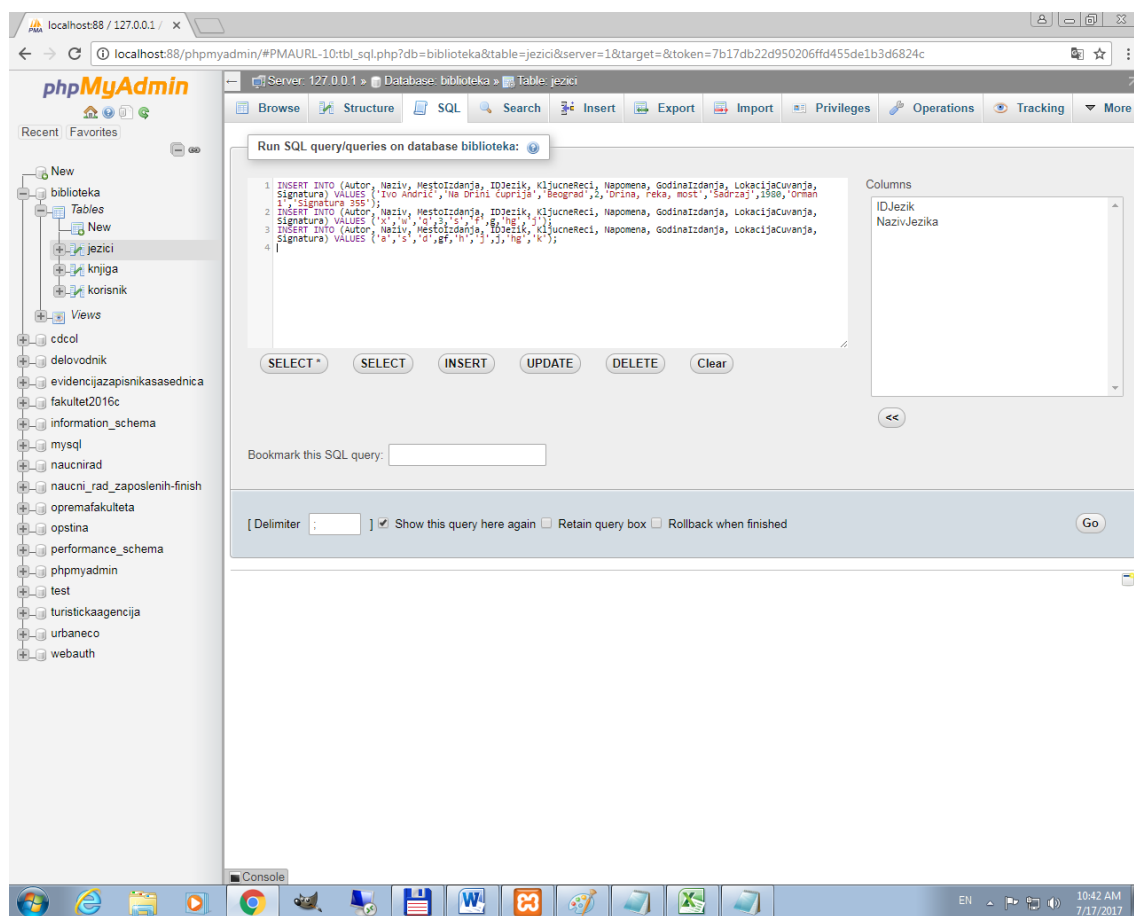

Kada se prekopira celija sa formulom, povlacenjem te celije dole dobija se niz insert into naredbi pogodnih za ubacivanje u bazu podataka.

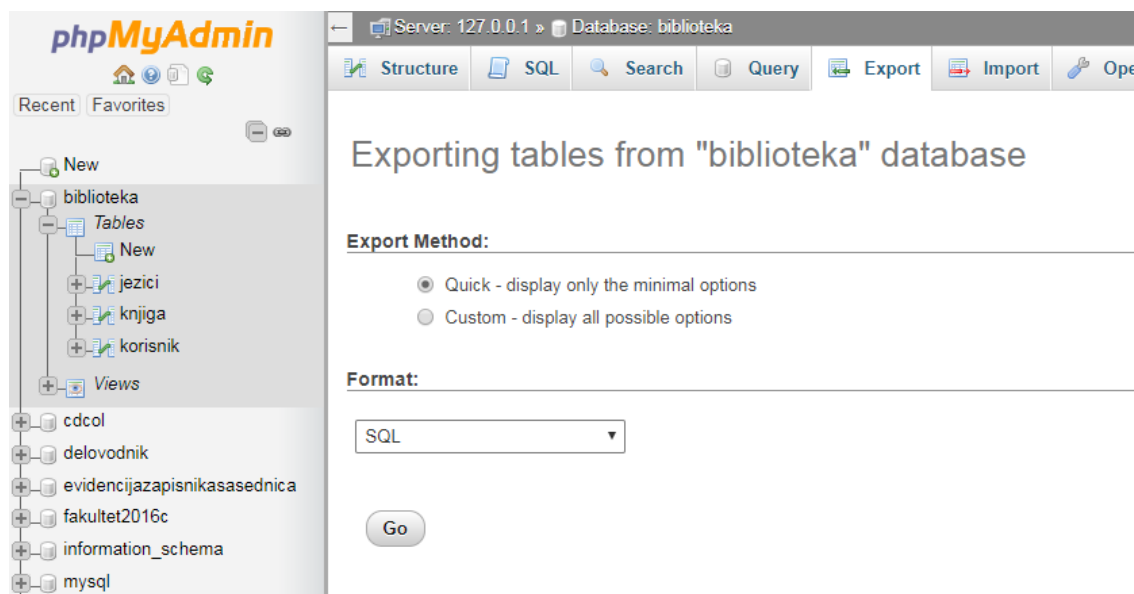
Na drugu karticu (Sheet 2) prebaciti sve te kreirane insert into naredbe koristeći copy- paste special – values opciju.

Sad mozemo te insert into naredbe kopirati u PHP MY Admin kako bismo automatski napunili bazu podataka.

Uputstvo za bekap podataka

U okviru PHP my admin-a izborom naziva baze podataka sa spiska levo moguće je izvršiti export podataka u SQL skript, koji se kasnije uvek može importovati. Bira se opcija Export.

KONTAKT PODACI AUTORA:

Mentor: Ljubica Kazi

e-mail: ljubica.kazi@gmail.com; ljubicakazi@hotmail.com

telefon: 064-1709749

Student: Siniša Mihajlović

e-mail: mihajlovicsinisa25@gmail.com

telefon: 061-6479751